

Pregled novih intervencij v sektorju čebelarških proizvodov za čebelarje in čebelarska društva

V okviru nove Uredbe o izvajanju v sektorju čebelarških proizvodov iz strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023–2027 (v nadaljevanju uredba) bodo imeli čebelarji in čebelarska društva neposredno možnost kandidiranja v okviru podintervencij, ki so opisane v tem prispevku, sodelovali pa bodo lahko pri podintervenciji osnovne odbire in menjave matic, analizah čebeljih pridelkov v okviru interne kontrole in spremljali dognanja raziskav v okviru čebelarstva.

Tina Žerovnik, svetovalka specialistka za ekonomiko čebelarjenja (tina.zerovnik@czs.si)

Sofinanciranje nakupa čebelarske opreme

V okviru podintervencije bodo lahko kandidirali čebelarji, ki so v Centralni register čebelnjakov vpisani vsaj tri leta pred objavo javnega razpisa, imajo v lasti vsaj deset čebeljih družin ali vsaj pet čebeljih družin pri čebelarjih, vključenih v nadzor ekološkega čebelarjenja. Vlagatelj mora imeti opravljeno veterinarsko izobraževanje s področja zdravstvenega varstva čebel ter apitehnično usposabljanje največ štiri leta pred objavo razpisa za obe izobraževanji, prav tako pa mora imeti potrjeno o opravljenem usposabljanju o smernicah dobrih higienskih navad v čebelarstvu ali vzpostavljen lastni sistem HACCP. Pogoji za uspešno kandidiranje je tudi, da je vlagatelj na dan oddaje vloge vpisan v RKG ter da je v letu pred oddajo vloge pravočasno poročal število čebeljih družin v register čebelnjakov. Najmanjši znesek vsote nakupov za kandidiranje na javnem razpisu znaša 400 EUR brez vštete DDV, kot dokazilo pa se štejejo računi in dokazila o plačilu računov na ime vlagatelja. Delež sofinanciranja znaša do 60 % skupne vrednosti izvedenega nakupa brez vštete DDV. Delež sofinanciranja se za 5 % poveča mladim čebelarjem od 18 do 40 let, čebelarjem, ki imajo ustrezno izobrazbo, navedeno v uredbi, in čebelarjem, ki so vključeni v sheme kakovosti s področja čebelarstva v letu pred objavo javnega razpisa. Čebelarjem, ki imajo na dan 31. oktobra v letu pred oddajo vloge v registru čebelnjakov vpisanih več kot 150 čebeljih družin ali pa so vključeni v kontrolo ekološkega čebelarjenja oz. imajo certifikat za ekološke čebelarje, se delež sofinanciranja poveča za 20 %. Skupni delež sofinanciranja ob izpolnjevanju več pogojev, ki so bil navedeni, ne more presežati 80 %. Izjema so čebelarji, invalidi I. ali II. stopnje, ki imajo 100-% delež sofinanciranja nakupa čebelarske opreme ob priložitvi ustreznih dokazil. V uredbi so glede na število čebeljih družin po razredih določeni najvišji zneski sredstev sofinanciranja. Vlagatelj je upravičen do

zneska sofinanciranja za število čebeljih družin v registru čebelnjakov na dan 31. oktobra v letu pred oddajo vloge. Skupine čebelarske opreme, za katero je možno uveljavljati sofinanciranje nakupa, so navedene v uredbi, podroben seznam opreme in najvišja višina zneska nakupa posamezne opreme pa bosta določena v sklepu Vlade RS ob objavi javnega razpisa.

Sofinanciranje obnove tipičnih čebelnjakov

Namen podintervencije je sofinanciranje obnove tipičnih in starih tipičnih čebelnjakov, ki so vpisani v Registru starih čebelnjakov pri ČZS ali v Registru nepremične kulturne dediščine v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo kulturne dediščine. Delež sofinanciranja je 80 % od skupne vrednosti obnove čebelnjaka brez vštete DDV, najvišji znesek sofinanciranja pa znaša 5000 EUR. Vlagatelj lahko vloži vlogo enkrat v programskem obdobju.

Sofinanciranje zdravil, dovoljenih v ekološkem čebelarstvu

Do sofinanciranja nakupa zdravil za zatiranje varoj na osnovi organskih kislin in eteričnih olj, ki so dovoljena v ekološkem čebelarstvu, so upravičeni vsi čebelarji. Vlada RS pred objavo javnega razpisa objavi seznam in najvišjo višino priznanih stroškov nakupa zdravil. Strošek nakupov mora znašati vsaj 50 EUR brez vštete DDV. Delež sofinanciranja je 70 % brez vštete DDV oziroma največ 10 EUR brez vštete DDV na čebeljo družino. Za uspešno kandidiranje na razpisu je treba priložiti originalne račune, dokazila o njihovem plačilu in potrjeno o opravljenem veterinarskem izobraževanju s področja zdravstvenega varstva čebel v zadnjih štirih letih, čebelar pa mora imeti urejen vpis v RKG in pravilno poročanje v Centralni register čebelnjakov v letu pred oddajo vloge na razpis.

Sofinanciranje nakupa oziroma izdelave satnic s certifikatom ali analiznim listom oziroma poročilom o doseženih temperaturah

Namen ukrepa je zagotavljanje večje kakovosti in varnosti medu ter drugih čebeljih pridelkov. Vlagatelji so čebelarji, ki lahko v okviru razpisov v programskem obdobju 2023–2027 kandidirajo največ trikrat in so pri posameznem razpisu upravičeni za sedem satnic na čebeljo družino. Vlagatelji morajo imeti urejen vpis v RKG, vpisani morajo biti v register čebelnjakov najmanj tri leta pred objavo razpisa in vanj redno poročati število čebeljih družin v skladu s pravilnikom.

Kandidirajo lahko čebelarji z najmanj deset čebeljimi družinami, ki so opravili nakup satnic z analiznim listom in imajo račun ter dokazilo o plačilu računov, čebelarji z najmanj 20 čebeljimi družinami, ki so predali v izdelavo vosek iz lastne proizvodnje za izdelavo satnic z računom za izdelavo satnic ter dokazilo o plačilu in priložen analizni izvid teh satnic s podatkom o potencialnih ostankih kumafosa. Analizni list velja za celotno programsko obdobje. Ekološki čebelarji oz. čebelarji v preusmeritvi v ekološko čebelarjenje z najmanj pet čebeljimi družinami lahko kandidirajo za sofinanciranje nakupa satnic s certifikatom o ustreznosti kupljenih satnic za ekološko čebelarjenje. Ekološki čebelarji, ki imajo nad 20 čebeljih družin lahko kandidirajo za sofinanciranje predelave voska v satnice iz lastne proizvodnje, kjer mora biti razvidna količina predelanega voska in kot dokazilo štejeta certifikat za ekološko čebelarjenje.

Čebelarji, ki imajo na dan 31. oktobra pred oddajo vloge v registru vpisanih več kot 100 čebeljih družin, lahko v okviru razpisa kandidirajo za povračilo stroškov lastne izdelave satnic iz lastnega voska. Kot dokazilo je potrebno priložiti poročilo o izdelavi satnic s fotografijami z zabeleženim datumom in poročilo o doseženih temperaturah, iz katerega je razvidna dosežena sterilizacija voska in priložiti analizni izvid teh satnic s podatkom o potencialnih ostankih kumafosa, ki velja celotno programsko obdobje.

Delež sofinanciranja je 60 % skupne vrednosti nakupa oziroma izdelave satnic s certifikatom ali analiznim listom brez vštetege DDV, ki ne presega višine stroškov, ki jih predpiše vlada. Sofinanciranje se poveča za 10 % za vlagatelje, ki so vključeni v sheme kakovosti, in 20 % za vlagatelje, ki imajo certifikat ekološkega čebelarjenja ali za vlagatelje, ki so predali v izdelavo vosek iz lastne proizvodnje za izdelavo satnic ali so sami izdelali satnice iz lastnega voska. Delež sofinanciranja ne more presegati 80 % upravičenih stroškov.

Sofinanciranje sadik medovitih rastlin, posajenih za čebelarjenje in ne za pridelavo rastlin

Upravičenec in vlagatelj je registrirano ČD, ki sadike medovitih rastlin razdeli čebelarjem, vpisanim v Register čebelnjakov na dan 31. oktobra, v letu pred oddajo vloge. Podpora znaša 100 % upravičenih stroškov nakupa sadik v skladu s seznamom in najvišjimi višinami priznanih stroškov nakupa posamezne sadike, ki bo objavljen hkrati z razpisom. Čebelarsko društvo se na razpis lahko prijavi večkrat v programskem letu v najnižjem znesku 400 EUR na vlogo in z najvišjo podporo 1000 EUR v programskem letu. Društvo pripravi seznam največ 50 čebelarjev s številkami čebelnjakov, ki se jim bodo rastline delile. Sadike morajo biti posajene v preletni razdalji, v polkrogu 3 km okoli čebelnjaka.

Podpora ČD za izvajanje pašnih redov

Podpora je namenjena ČD, ki imajo potrjen pašni red v skladu s predpisi, imajo na dan 30. junija v letu oddaje vloge vpisanih vsaj deset stojišč in izdajajo potrdilo za povračilo stroškov na čebelji panj, ki nastajajo pri razporejanju čebel na zasedeno stojišče. Višina podpore je dodeljena glede na število registriranih stojišč in znaša med 200 in 500 EUR.

Promocija čebelarstva

Kandidirajo lahko ČD, ki imajo najmanj 10 članov PRO. Do 100-% sofinanciranja brez vštetege DDV so upravičeni stroški nakupa promocijskih izdelkov in videovsebin, povezanih s promocijo čebelarstva, ozaveščanjem o pomenu čebel, čebeljih pridelkov, ohranjanja narave in biotske pestrosti ter posledično izboljšanju ekonomičnosti čebelarstva. Vlagatelj mora imeti izdelan načrt uporabe promocijskih izdelkov in promocijskih videovsebin z določitvijo ciljne skupine in tematike, ki jo namerava predstaviti. Osnovno merilo za ocenjevanje vlog je število članov PRO, ki so vpisani v register čebelnjakov.

V novem programskem obdobju bo možno kandidiranje le z elektronskim oddajanjem vlog. V ta namen bo s strani MKGP in ARSKTRP vzpostavljena aplikacija PRPV2327. Za uspešno kandidiranje na razpisih vam svetujemo, da si zagotovite kvalificirano digitalno potrdilo ter da si vsa potrebna dokazila (potrdila, račune, dokazila o izobrazbi...) skenirate in shranite na napravo, s katero boste oddajali vloge na razpis. ●

Vir:

Uredba o izvajanju intervencij v sektorju čebelarskih proizvodov iz strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023–2027.